

**E**l mes de maig el PSIB-PSOE va obtenir el seu pitjor resultat a Balears i tanmateix vostè s'ha convertit en presidenta. Que estranya que és la política...

—El 24 de maig la gent va votar canvi. Va expressar que volia un Govern d'esquerres, del qual jo som la presidenta, i això m'omple d'orgull i de força per assumir les meves responsabilitats.

—**Què pensà quan entrà el primer dia en aquest despatx, després d'haver tengut tanta sort? I si pot ser no em doni una resposta típica i tòpica sobre la feixuga responsabilitat o res de semblant.**

—Vaig sentir il·lusió. Molta. Des del primer instant vaig ser conscient que a pesar de les grans dificultats que ens trobarem tenim per endavant una legislatura durant la qual podrem fer moltes coses per la ciutadania.

—**Si li sembla bé, deixarem anar tot allò de l'herència rebuda, o troba que és imprescindible parlar-ne?**

—Som una persona que mira sempre el present i futur i més aviat poc o gens cap al passat. Desgraciadament, però, és cert que la situació econòmica que ens han deixat llasta moltíssim la nostra gestió.

—**Per què no en diuen pacte de progrés, de l'acord entre PSOE, Podem i Més? És que se n'avergonyeixen, dels dos primers pactes progressistes?**

—En absolut. Sempre he estat molt orgullosa de les polítiques fetes pels dos anteriors governs de progrés presidits per Francesc Antich. En aquesta ocasió li hem dit, al pacte, Acords pel Canvi, perquè hem volgut que el ciutadà visualitzi en el nom mateix que la nova etapa és un canvi respecte a la majoria política anterior.

—**L'increment de la despesa social en els pressupostos de 2016 és suficient per sortir a treure pit dient que "s'han acabat les retallades", com fa el seu Govern?**

—Hem hagut de fer un pressupost ajustat a les directrius que ens marca el



Govern d'Espanya. No hi estem d'acord, però són les que són. Així i tot, dins dels marges en què podem actuar hem fet uns pressupostos valents, que aposten clarament en una direcció que no és la de la passada legislatura sinó la contrària i, en aquest sentit, és ver que s'ha acabat la política de retallades.

—**Augmentar l'IRPF a l'1,6% dels contribuents, tal com ha anunciat el Govern que farà, servirà de res a la pràctica o es tracta, només, d'una qüestió d'imatge?**

—És una forma d'explicar clarament que volem fer pagar més a les classes més altes per afavorir les més baixes i mitjanes. La gent treballadora no serà castigada per un Govern d'esquerres com el nostre. Per això gravem la gent que té més diners. Ara, és ver que la capacitat recaptadora d'un executiu autonòmic, com el balear, és molt baixa i per tant els efectes pràctics són els que són. Jo som partidària que augmenti el percentatge que podem recaptar.

—**En el mateix sentit, el seu Govern ha anunciat un lleuger increment de l'impost de successions i donacions només per a fortunes superiors als 700.000 euros, que estava fixat a l'1%, com si fos un gran avanç. Les comparacions són odioses, però vostès saben que als Estats Units els liberals i algunes de les grans fortunes —Warren Buffet, Bill Gates, Georges Soros...— defensen que aquest tipus de gravamen ha de ser molt superior, per assegurar la igualtat d'oportunitats, al que el Govern balear pretén? Per exemple, Buffet digué en certa ocasió que hauria de ser del 99% i que amb l'1% restant als seus fills i néts els en "sobraria". Vostès l'apugen una mica per sobre de l'1% i ja en bravegen: de veres troben que això és progressista?**

—Ja m'agradaria tenir a Balears rics que fessin plantejaments com aquests que fan els milionaris nord-americans! Nosaltres actuem dins els marges que tenim establerts augmentant els trams més alts, els



qüència. Però jo sempre he estat a favor de l'impost turístic. És una necessitat objectiva. Som una comunitat que necessita més recursos dels que tenim, és evident. Per a tot en general, però especialment per poder fer front al canvi de model turístic que aspirem a aplicar allargant la temporada, fent millor la feina en els establiments turístics... i tot això requereix més diners que no tenim i l'impost turístic és una via per aconseguir-los.

**—El GOB ha criticat la distribució que el Govern ha anunciat per a tot allò que recapti amb l'ecotaxa, perquè considera que s'usarà poc per al territori i el medi ambient, què li sembla?**

—No ens posem d'acord amb el GOB, és ver. Els he explicat [als ecologistes] que pens que la nostra postura és coherent amb els programes electorals dels tres partits [PSOE, Podem i Més] i que la inversió en medi ambient és la primera prevista, si bé és cert que no és l'única. Així hem dit sempre que serà.

**—És partidària de limitar el nombre de turistes que arriben a les Illes?**

—Més que això, el que cal és allargar la temporada per evitar les puntes tan altes d'afluència de turistes durant l'estiu. Seria més raonable. A més, així aconseguiríem dotar de feina durant més temps als treballadors del sector. Una cosa que no té gens de lògica és mantenir infraestructures per acollir uns 12,5 o 13 milions de turistes l'any, amb el cost que això suposa, i que el gruix d'aquesta afluència es produeixi només durant els tres mesos d'estiu, amb la conseqüència laboral que, en alguns llocs, com a Menorca, els contractes laborals (en el sector) són d'un trimestre. Això no és pot aguantar.

**—El turisme és una activitat econòmica molt contaminant —per mor dels trasllats massius en avió, ús de cotxes de lloguer, autocars, etc.— i consumidora en extrem de recursos naturals molt escassos a Balears, com l'aigua. Com es pot combinar el compromís amb el medi ambient i el territori amb no voler posar límit a l'allau de turistes? No és incongruent?**

—El que cerquem és l'equilibri entre la protecció mediambiental i territorial i la necessitat que tenim d'atreure turistes. Som perfectament conscients que les Illes Balears és una gran potència turística. El que seria incongruent seria actuar contra aquesta realitat. És clar, que intentarem diversificar, apostarem

per altres sectors econòmics i atraurem el turisme més especialitzat —en el medi ambient, la cultura, el patrimoni—..., però l'altre, el turisme massiu, el de sol i platja, és el majoritari, i no el podem menysprear de cap manera. Però, com dic, sí que podem intentar atreure l'especialitzat. Aquesta és la nostra idea, el canvi de model que perseguim.

**—No és partidària de limitar l'afluència turística, però en canvi el seu Govern sí que ho és de limitar l'allotjament vacacional a edificis plurifamiliars, curiosament tal com demanen els hotelers. Com s'entén?**

—El meu plantejament no és prohibir ni limitar sinó ordenar. Vull deixar molt clar que no estem en contra de l'allotjament vacacional. Són molts els ciutadans directament beneficiats per aquesta pràctica i no els volem perjudicar. Molta gent ho necessita. També és ver, però, que la gran concentració d'aquest tipus d'oferta turística al centre de Palma, a Vila d'Eivissa, entre d'altres llocs, actua negativament sobre l'oferta d'habitatges residencials. Li posaré un exemple: a Formentera, a partir de l'abril els preus del lloguers es disparen i la gent que hi ha d'anar per motius professionals, com els docents, no troben lloguers a preus raonables. Això és el que diem que volem regular.

**—A l'educació pública l'Assemblea de Docents manté convocada la vaga indefinida, tot i que no l'executa, contra el Govern, la mateixa que va iniciar contra el de José Ramón Bauzá. Com s'ho explica?**

—No m'ho explic. Ho he dit diverses vegades: no ho entenc. És evident que el Govern actual i el de Bauzá no tenen res a veure, en especial respecte a la política educativa. Així que és injust que se'n vulgui tractar de manera semblant. L'esforç que fem és molt gran: hem contractat 364 professors nous quan a tot Andalusia n'han contractat 363, hem augmentat ajudes... És molt injust mantenir la vaga convocada.

**—S'esperava aquesta actitud de l'Assemblea de Docents?**

—No. Jo creia que... que seria diferent. Entenc que la comunitat educativa ha patit molt durant els anteriors quatre anys i per ventura això ha portat determinada gent a desconfiar profundament de les institucions. Serà lent recuperar la seva confiança. Supòs que a una part de →

de la gent que més té, posem progressivament allà on no n'hi havia... Això és el que podem fer i és allò en què ens centrem. Una altra cosa és que estic convençuda, en el sentit de la pregunta, que en aquest país cal una profundíssima reforma fiscal perquè la gent que té més pagui més, en tots els aspectes però en especial se'ls ha de gravar molt més el capital. El que passa és que les opcions que tenim, que té el Govern balear, són minses, així que el que feim és, d'alguna manera, demostrar quina és la nostra aposta i que, si poguéssim, seria molt més intensa.

**—Vostè va formar part del primer pacte de progrés, el Govern del qual imposà l'ecotaxa; també del segon pacte, que abominà aquest impost; i ara és la presidenta del Govern del tercer, que el tornarà a implantar. Davant aquesta evolució és pertinent demanar si el PSOE, amb relació a l'ecotaxa, hi està a favor, en contra o depèn?**

—Cada època té el context econòmic diferent i els governs actuen en conse-



→ L'Assemblea és el que li està passant. Vull pensar que és això.

—**La consellera de Cultura, Esperança Camps, digué, en l'entrevista publicada en aquest setmanari el mes d'agost, que Balears entraria de nou a l'Institut Ramon Llull. I vostè també ho va dir en un parell d'ocasions, durant l'estiu. Tanmateix, no ha estat així. Per quina raó no hi hem entrat ni hi entrarem: pel deute de més d'1 milió d'euros del Govern balear amb aquesta institució o, tal com deia respecte al País Valencià Ximo Puig —també a la conversa publicada a EL TEMPS—, per mor de la situació política catalana?**

—El nostre plantejament és, ara, de col·laboració amb l'Institut Ramon Llull d'acord amb les disponibilitats econòmiques a què puguem fer front. No tenim gens en compte la situació política catalana. No renunciem en absolut a treballar conjuntament amb les altres comunitats de parla catalana amb tot allò que afecta a la projecció exterior de la nostra llengua i per tant col·laborarem amb la Generalitat de Catalunya perquè els nostres creadors tinguin, a través de l'Institut

Ramon Llull, les mateixes possibilitat [de projecció exterior] que tenien abans [quan Balears era part de l'Institut].

—**En resum: Balears col·laborarà amb l'Institut Ramon Llull però no hi tornarà entrar?**

—Efectivament.

—**El Govern no retalla segons què, però ha rebaixat el pressupost d'IB3.**

—Home!, s'han acabat les retallades [en polítiques] socials als ciutadans, però per fer el pressupost hem hagut de prioritzar. I sí, retallem a IB3, és ver. Però l'important és el model de televisió i ràdio públiques. Encara no hem estat capaços de posar-nos d'acord [els partits de pacte] però esper que ho puguem resoldre aviat.

—**No la satisfà, IB3?**

—No veig que tenguim el plantejament de televisió i ràdio públiques adequat. Ha de ser independent, plural, donar veu a la ciutadania... tot el que no està passant a hores d'ara.

—**És ver, com s'ha publicat, que a vostè i al PSOE ja els va bé que es mantingui en el càrrec l'actual director general d'IB3, nomenat pel PP?**

—En absolut.

—**Malgrat el retalls anunciats, IB3 tindrà un pressupost superior als 28 milions. Com es justifica tants de diners per a tan baixa audiència? De què serveix IB3?**

—Amb el nou model de ràdio i televisió públiques, una vegada aprovada la nova llei i elegits els nous membres del consell de direcció i el nou director general es veurà que sí que serveix. És ver que ens estem torbant massa, ho reconec, però apostem per IB3. Defensem la necessitat d'una ràdio i televisió públiques perquè és un instrument bo per a la normalització de la llengua pròpia, és necessari que els ciutadans tinguin una bona informació... En fi: és necessària IB3, però diferent de com s'està fent.

—**La consellera Camps, en l'interviu abans referit, em va dir que amb tota seguretat els treballadors d'informatius s'internalitzarien. Ara, però, sembla que no serà així i, de fet, s'ha renovat el contracte amb l'empresa que produeix els informatius. S'aclareixen vostès en aquest sentit, o no?**



—L'important és fer les passes que he mencionat abans per tenir una nova IB3. No estem per dir com s'ha de gestionar l'ens. Respecte a la internalització, no serà possible, almanco per ara.

**—Per què és dolent l'actual sistema de finançament autonòmic? No fou aprovat sota el Govern de Zapatero i el PSIB aleshores l'aplaudia?**

—L'aplaudíem perquè era millor que l'anterior. No és cert, com se sol dir, que governi qui governi a Madrid i aquí sempre surten perjudicades les Illes de la mateixa manera: durant els governs de Francesc Antich i de José Luis Rodríguez Zapatero milloràrem. És ver, però, que el sistema té algunes clàusules que s'han interpretat per part de govern central actual de forma que han perjudicat els interessos de les illes Balears. Plantegem que a la futura reforma quedi garantit absolutament el mateix finançament dels serveis bàsics per ciutadà, cosa que ara no passa: som els més mal finançats en Sanitat i Educació per persona; i així mateix apostem també per l'ordinalitat: no pot ser que siguem el tercer a l'hora d'aportar i el setè a l'hora de rebre, això és injust.

**—Vostè realment es creu, amb l'experiència acumulada, que el futur sistema de finançament serà per a Balears, una comunitat amb el pes polític tan petit com té, més bo que el que ja tenim?**

—És una batalla difícil, ho reconec. Per això defens que no la plantegi i protagonitzi només el Govern. Sinó que hi participem tots els agents polítics, sindicals, socials, patronals, etc. Som en efecte una comunitat petita i a Madrid se'ns veu com si estiguéssim econòmicament molt millor del que estem realment. Són dos factors que ens perjudiquen molt. Les illes Balears som la comunitat pitjor tractada, molt més que Catalunya. Per això necessitem fer front comú amb tothom per anar a Madrid. Per una altra banda, som optimista perquè crec que hi haurà altres comunitats, com la valenciana, que també pensen igual que nosaltres i per tant la força resultant serà superior a la que va ser en el passat, crec que tendrem entre tots empena suficient per fer a la fi un nou sistema de finançament autonòmic més just. Sobre tot per als ciutadans de les Illes.

**—Nomenar, com ha fet el PSIB, familiars de consellers i de dirigents del partit per a càrrecs del Govern és èticament acceptable o, per contra, reprovable, com assegura Podem?**

—El PSIB mai no ha portat en els seus codis ètics aquesta suposada incompatibilitat. Per tant no considerem que sigui reprovable en absolut. Li diré més: sempre ha ocorregut i a ningú li ha passat pel cap considerar-ho reprovable.

**—El marcatge tan intens de Podem al Govern, més dur que el que fa tota l'oposició formada per Ciutadans, PP i PI, es pot aguantar tota la legislatura?**

—Tenim un Govern en el qual no participen les tres forces que férem el pacte, ja que Podem no hi ha volgut entrar, però ens dona suport en el Parlament amb tot allò que és important i que està signat en el pacte.

**—Després de les eleccions generals canviarà la relació del Govern (PSOE**

**i Més) cap a Podem en funció de si a Madrid hi ha pacte o no entre PSOE i Podemos? Podria entrar Podem en el Govern al gener si Sánchez i Iglesias pactessin?**

—El Govern autonòmic surt d'allò que ha passat a les eleccions de Balears. La meua manera de veure-ho és que els resultats d'unes eleccions generals no han de determinar pas un executiu autonòmic i molt manco el de Balears. Pensar-ho d'una altra manera és no entendre com funciona l'Estat de les autonomies.

**—S'imagina intentant governar, encara que fos amb molta fragilitat, amb el suport dels 3 vots del PI enlloc dels 10 de Podem, en cas de ruptura amb Podem?**

—Seria molt difícil aguantar amb 27 vots [PSOE, 15; Més, 9; PI, 3; sobre els 59 del Parlament]. De tota manera, vull dir que tenim un acord per a tota la legislatura i que estic segura que l'acord amb Podem no es romprà.

**—Em fa l'efecte que el PSIB i Més són com els adversaris que es coneixen molt, que s'odien cordialment però que a pesar de tot s'acaben entenent quan ho necessiten per pactar; i, en canvi, PSOE i Més amb Podem no s'entenen de cap manera, a pesar d'haver pactat. Em penso que, malgrat que vostè digui que el Govern és sòlid i que aguantarà, en realitat és molt dèbil.**

—Podem és un partit nou, nascut com a força estatal, que es trobà al maig amb la possibilitat de pactar amb forces polítiques en les quals no confiava, més aviat tot el contrari, i encara menys en el PSOE. S'ha de tenir en compte això per saber d'on venim. Llavors es va fer el Govern i començarem a relacionar-nos, a parlar, a negociar... a fer feina junts. Duim molt poc temps però estic convençuda de la importància de la part humana de la política. Ara ens coneixem més que fa uns mesos i la relació que tenim és més estreta del que per ventura públicament es creu.

**—El cap de llista al Congrés del PSOE per Balears, Ramon Socias, ha** →

→ **dit en una entrevista que és més fàcil pactar amb Ciutadans que amb Podem. Comparteix l'opinió?**

—M'agradaria que en Pedro [Sánchez, secretari general del PSOE] fos president en solitari, i crec que té moltes opcions de ser-ho. I si fos necessari un pacte jo m'estimaria més que el fes amb les forces d'esquerra.

—**Si després de les eleccions generals Sánchez fos president gràcies a Albert Rivera, la posició de vostè com quedaria: seria més delicada o, com a mínim, incòmoda?**

—No canviaria ni afectaria el nostre Govern. Plantejarem les mateixes reivindicacions governi qui governi Espanya.

—**És possible explicar amb concreció en què consisteix la proposta federalista del PSOE, o és demanar massa?**

—[Riu] La proposta és concreta, a pesar del que es diu. El que passa és que tractem de la possibilitat d'una reforma constitucional. Això no depèn només de nosaltres. Per tant no podem situar-nos en una posició tancada de sortida perquè no arribaríem enlloc. Però em semblen molt clares i concretes les ofertes de reforma del Senat, del sistema de finançament, de reconeixement de les diferents identitats que conformen Espanya... La proposta federalista del PSOE és concreta, ja ho crec, i valenta.

—**Tenc la sensació que allò que vostè, Ximo Puig i Miquel Iceta creuen que hauria de ser l'Espanya federal s'allunya bastant del que en pensen Susana Díaz i Guillermo Fernández. És una percepció equivocada, per ventura?**

—Som diferents perquè el PSOE és plural. Com Espanya. El PSOE és el partit que més s'assembla a Espanya. Clar que hi ha diferents visions en el si del nostre partit, aquesta és la grandesa del PSOE. Diferències que es debaten i després s'arriba a un acord. Així va nàixer la nostra proposta federalista.

—**Catalunya té dret a ser independent?**

—Jo faig feina perquè no necessiti ser independent, perquè estigui còmoda en una Espanya que la necessita. Espanya no s'entendria sense Catalunya. També vull dir que és una irresponsabilitat haver arribat a plantejaments de ruptura. Agradi o no, Catalunya és una autonomia d'Espanya i pretendre rompre la



## «Espanya no s'entendria sense Catalunya»

legalitat democràtica és una irresponsabilitat mol greu.

—**Però hi té dret o no?**

—He d'insistir en el fet que la ruptura de la legalitat democràtica és un gran error. El Govern català no aposta pel diàleg. Així no es va enlloc. També és ver que s'ha arribat a aquest punt perquè el Govern d'Espanya és del tot insensible a la realitat i la identitat catalana. El gran culpable d'aquesta situació és, també, Mariano Rajoy. Rajoy vol guanyar les eleccions criminalitzant Catalunya. Una banda i una altra volen un xoc de trens que nosaltres refusem. Volem ponts, diàleg, parlar, debatre... és possible i és necessari.

—**Creu que es podria arribar a la suspensió de l'autonomia catalana per impedir la independència?**

—Vull confiar que tal supòsit no arribi.

—**Quan estudiava a Barcelona i militava en el Bloc d'Estudiants Indepen-**

**dentistes (BEI) era independentista? I si ho era, quan deixà de ser-ho? O ho continua essent en la intimitat?**

—[Riu] No he estat mai independentista. És ver que, quan estudiava farmàcia a Barcelona, vaig entrar en el BEI, perquè era una de les poques opcions de participar. Però mai no vaig ser independentista. Crec que estem millor junts que separats, respectant la diversitat i les identitats diferents. Pens més en un món sense fronteres que en un en el qual se'n creen de noves, sobretot si és entre Catalunya i les illes Balears.

—**ERC diu que, si Catalunya és independent, el Govern de la nova república atorgarà el passaport català als illencs que el vulguin. Vostè el demanaria i tindria doble nacionalitat, o s'estimaria més quedar-se només amb l'espanyola?**

—[Riu] No crec que arribi el cas.

—**Quan deixi de ser presidenta, passarà a ser senadora com Francesc Antich i José Ramón Bauzá? Què li sembla això que ex-presidents ocupin una jubilació daurada a la institució més inútil de tot l'Estat?**

—El Senat s'ha de reformar, però això no vol dir que no hi hagi senadors de gran vàlua, un dels quals és Xisco Antich.

—**Serà vostè senadora?**

—No em veig fent carrera en la política estatal.

—**S'ha posat un termini per abandonar la política?**

—Sí.

—**Quin és?**

—[Somriu] ...

—**No m'ho vol dir?**

—No.

—**Per què?**

—[Riu] Perquè no.

—**Tots els presidents són recordats per alguna cosa sense parió: Gabriel Cañellas, per l'afer de corrupció del túnel de Sóller que acabà la seva carrera polític; Cristòfol Soler, per durar només deu mesos; Jaume Matas, per fer dels jutjats la nova seu de bona part del seu Govern; Francesc Antich, per les dues oportunitats perdudes; José Ramón Bauzá, per la fòbia al català... Per què li agradaria ser recordada?**

—Quin panorama més negre!... Si he de triar un sol aspecte, m'agradaria que se'm recordàs per haver estat una presidenta que ajudà a disminuir les grans diferències socials que es pateixen a les nostres illes Balears. ●